

диционни вярвания – децата няма да са здрави, ще се родят с някакъв недъг или може да умрат, мъжът и жената ще се разделят или ще им се случи нещо лошо и т.н. Все по-динамичните промени в циганската общност на съвременния етап от нейното развитие, повлияни от редица обективни и субективни фактори, налагат да бъдат “заобикаляни” и нарушавани част от традиционните забрани. Така все повече групи допускат бракове между близки роднини.

Семейните отношения в отделните групи на циганската общност намират много ясен израз в обредите и обичаите, свързани с брачния избор и сватбата. В традиционното циганско семейство основната грижа за задомиането на порасналите деца имат родителите, като стриктно се спазва последователността за женене по възрастов признак. Според традициите на общността и в унисон с патриархалността инициативата за сключване на брак се подема от родителите на момчето. При повечето групи (“кардараши”, “лингурари”) изборът е на бащата, и в по-редки случаи (при “хорахая”) – на майката¹⁵². Те избират момичето, следвайки изискванията на утвърдените неписани правила и норми. Обикновено изборът на родителите е едноличен, не се изисква мнението на момчето. В своята монография И. Карахасан-Чънър, представяйки “кардарашите” като група с “непоклатими семейни традиции” и към настоящия момент, посочва, че именно родителите на момчето избират булката за своя син и се договарят с нейните родители за купуването ѝ¹⁵³. Много респонденти свидетелстват, че дори не е необходимо младите да се познават или изобщо да са се виждали – “когато ги събираме, децата не се познават помежду си – момчето не е познавало преди това момичето, не са имали никакви контакти”, “младите дори да не се искат, възрастните им налагат да се съберат – нали те са ме хранили и гледали”¹⁵⁴. В съвременните условия обаче се наблюдават все повече отклонения от тази практика. Както по-горе бе отбелязано,

---

¹⁵² **Иванова, Е., В. Кръстев.** По дългия път на живота... Живот с другите. Стара Загора, 2006, с. 225.

¹⁵³ **Карахасан-Чънър, И.** Етническите малцинства в България. С., 2005, с. 164–165.

¹⁵⁴ Пак там, с. 226; **Пампоров, А.** Ромското всекидневие в България. – [www.imir-bg.org/imir/books/Pamporov Roma everyday life 2006.pdf](http://www.imir-bg.org/imir/books/Pamporov_Roma_everyday_life_2006.pdf), с. 124.